

Rapportage Geestelijk zorg

Aanbevelingen (bron: Richtlijn spirituele zorg IKNL)

- Stem met de patiënt af wat gerapporteerd kan worden (omdat het voor andere zorgverleners belangrijk is om te weten) en wat vertrouwelijk blijft.
- Spreek af dat alle betrokken disciplines rapporteren m.b.t. bevindingen en interventies in termen van het ABC-model: aandacht, begeleiding, crisisinterventie, aan de hand van de MVCN verkenningsvragen, thema's en/of de bijbehorende spanningsvelden van het Ars Moriendi model.
- Benoem in het zorgplan de levensbeschouwelijke en/of culturele achtergrond van de patiënt en beschrijf diens behoeften op levensbeschouwelijk gebied.

Mount Vernon Cancer Network (MVCN) verkenningsvragen.

De drie vragen van het Mount Vernon Cancer Network uit Engeland:

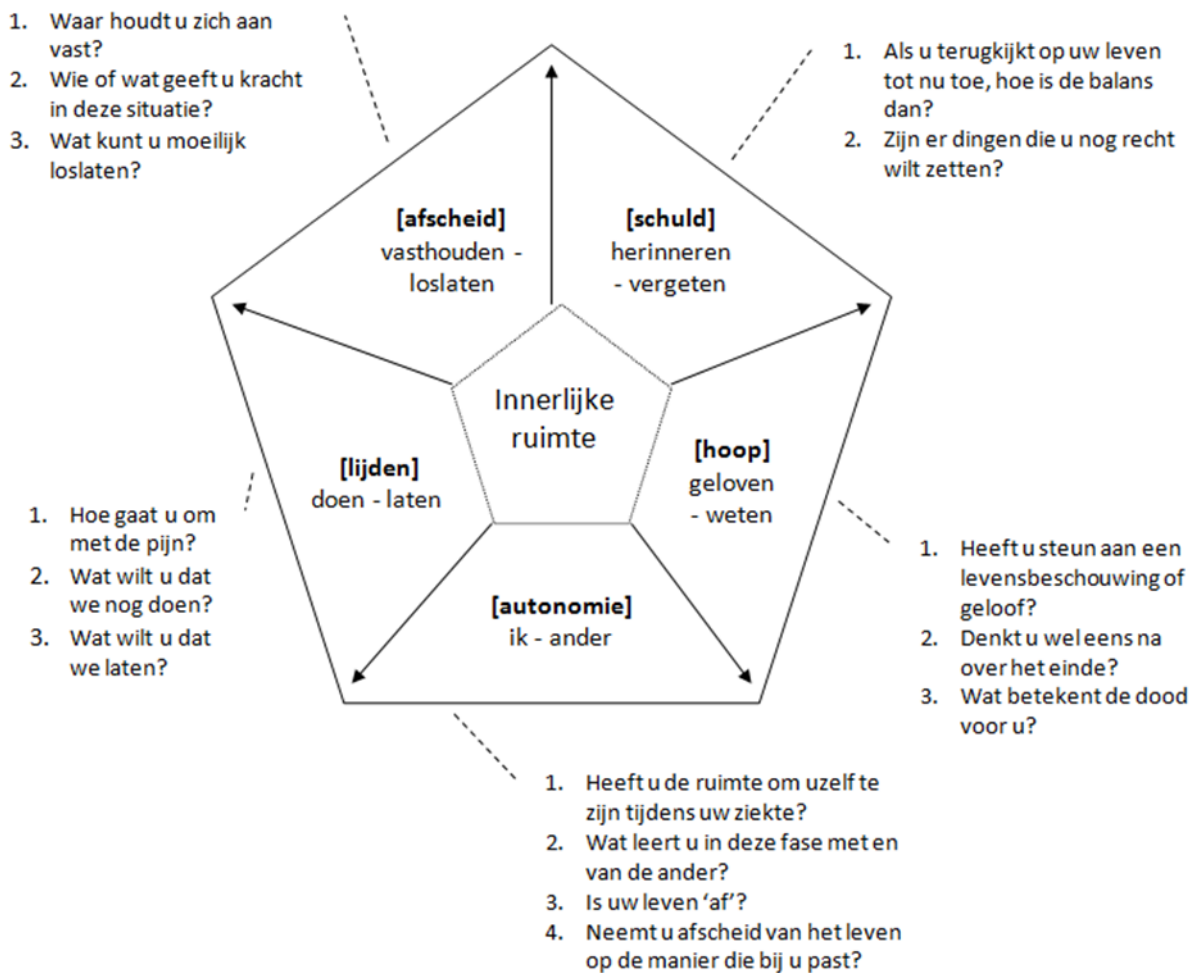
1. Wat houdt u in het bijzonder bezig op dit moment?
2. Aan wat of wie had u steun in eerdere situaties?
3. Wie zou u op dit moment graag bij u willen hebben ter ondersteuning?

Bron: Mount Vernon Cancer Network. (2007).

Ars Moriendi model

De vijf themavelden:

Ik – de ander	Hier gaat het om de vraag: 'Is dit <i>mijn</i> ziekte / dood?' Vragen rond authenticiteit, zelfbeschikking, autonomie, loyaliteiten en de rol die anderen daarin spelen.
Doen – laten	Hier gaat het om de controle van pijn en lijden. Waar moeten we nog actiever worden op fysiek/psychisch/sociaal/spiritueel gebied? Waar moeten we accepteren en laten gebeuren?
Vasthouden – loslaten	Hier gaat het om het afscheid nemen van dierbare mensen en dingen, van het leven. Ziek zijn / sterven is langzaam loslaten, maar het is ook het essentiële vasthouden. Wat of wie is essentieel?
Herinneren – vergeten	Hier gaat het om het terugkijken, de balans opmaken, het leven afsluiten. Mogelijk vergeving als integratie van herinneren en vergeten. Belangrijk ook voor rouwproces van de nabestaanden
Geloven – weten	Hier gaat het om de betekenis(sen) van lijden en dood. Einde, doorgangsfase, nieuw begin? Voortleven in mensen, dingen? Ander leven? Kun je leven met vragen waarop geen antwoord is?



Carlo Leget, *Ruimte om te sterven. Een weg voor zieken, naasten en zorgverleners* (Tielt: Lannoo 2003/2012)
 Carlo Leget, *Van levenskunst tot stervenskunst. Over spiritualiteit in de palliatieve zorg* (Tielt: Lannoo 2008)
 Carlo Leget, *Art of Living. Art of Dying. Spiritual Care for a Good Death* (London/Philadelphia: JKP 2017)